

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Sžk/38/2018
Identifikačné číslo spisu: 1016201733
Dátum vydania rozhodnutia: 04.12.2018
Meno a priezvisko: Mgr. Viliam Pohančenič
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1016201733.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Viliama Pohančeniča a zo sudcov JUDr. Jany Zemkovej, PhD. a JUDr. Nory Halmovej, v právnej veci žalobcu: Z., zastúpený Advokátskou kanceláriou ŠKODLER & PARTNERS, s. r. o., Dobšinského 12, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné nám. 13, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 00134/Os/2015/15/RK zo dňa 21. júla 2016, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/186/2016-35 zo dňa 14. novembra 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

1. Kasačnou sťažnosťou napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej aj len „krajský súd“) podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „SSP“) zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 00134/Os/2015/15/RK zo dňa 21.07.2016, ktorým tento podľa § 61 ods. 2 a 3 v spojení s § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov zamietol rozklad žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie č. 00134/Os/2015/15 zo dňa 29.04.2016. Týmto rozhodnutím Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej aj len „ministerstvo“) bola žalobcovi zamietnutá žiadosť o zápis do zoznamu znalcov, tlmočníkov a prekladateľov (ďalej aj len „zoznam“ alebo „zoznam znalcov“).

2. Krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že zistenie skutkového stavu žalovaným bolo dostačujúce na riadne posúdenie veci a správny orgán vec správne právne posúdil. Žalobné námietky žalobcu vyhodnotil ako nedôvodné, pričom nezistil dôvody na zrušenie napadnutého rozhodnutia.

3. Krajský súd sa s námietkou žalobcu, že žalovaný nesprávne právne posúdil vec, vysporiadal s

poukazom na § 5 ods. 1, 6 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch (ďalej aj len „zákon o znalcoch“), ktorý taxatívne vymedzuje podmienky, ktoré musí osoba spĺňať kumulatívne. Zároveň poukázal na § 2 ods. 1 písm. e/ vyhlášky č. 490/2004 Z. z. (ďalej aj len „vyhláška“), v zmysle ktorého je so žiadosťou o zápis do odboru Elektrotechnika spojená povinnosť úspešne absolvovať špecializované vzdelanie poskytované znaleckým ústavom na základe poverenia ministerstva, z čoho vyplýva záver, že na vykonávanie znaleckej činnosti v danom odbore je potrebné dosiahnuť vyšší stupeň vzdelania, než je samotné úspešné absolvovanie vysokoškolského štúdia druhého stupňa. Konštatoval, že orgán verejnej správy vec správne posúdil s poukazom na § 5 ods. 1 písm. c/ zákona o znalcoch, keď považoval za nedostatočné prípadné preukázanie získania vzdelania v odbore predložením osvedčenej kópie dokladu o dosiahnutom vzdelaní na strednej odbornej škole zameranej na odbor Elektrotechnika. Krajský súd mal taktiež z administratívneho spisu za preukázané, že neexistuje súvis medzi absolvovaným vysokoškolským štúdiom v odbore Konštrukcia a výroba špeciálnej techniky a znaleckým odborom Elektrotechnika, odvetvie Riadiaca technika, Výpočtová technika, čo na dopyt žalovaného správneho orgánu deklarovala Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne. Krajský súd v tejto súvislosti uviedol, že skutočnosť, že študijný odbor zahŕňal aj predmety ako Informatika alebo Elektronika, neznamena, že sa jedná o vzdelanie získané v odbore Elektrotechnika.

4. V súvislosti s podmienkou získania praxe v odbore, ktorú ustanovuje § 5 ods. 1 písm. e/ zákona o znalcoch, sa krajský súd stotožnil s právnym názorom žalovaného, že získanie praxe v odbore je možné až a iba potom, ako žiadateľ preukáže, že získal adekvátne vzdelanie v predmetnom odbore. Práve okamih získania vzdelania v odbore je okamihom plynutia relevantnej odbornej praxe. Preto aj prax získaná počas nadobúdania vzdelania alebo pred jeho nadobudnutím nemá relevanciu pre zápis do zoznamu a to z dôvodu, že takáto prax nikdy nedosiahne úroveň a kvalitu praxe naviazanej na získanie úplného vzdelania.

5. K námietke žalobcu ohľadne nesprávneho výkladu pojmu „vzdelanie v odbore“ krajský súd konštatoval, že orgány verejnej správy vo svojich rozhodnutiach správne urobili výklad právne neurčitého pojmu „vzdelanie v odbore“, odkazujúc na citáciu odbornej literatúry (Ullrich, L. in Ševčík, P. Ullrich, Znalecké právo. 1. vydanie C.H.Beck, Praha, 2015, s. 67), ako aj s poukazom na rozhodnutia Nejvyššího správního soudu ČR č. j. 2 Afs 64/2009 zo dňa 27.01.2010, 9 Afs 31/2011 zo dňa 14.09.2011 a 9 Afs 79/2008 zo dňa 23.04.2009, podľa ktorých v danom prípade je správny orgán povinný, aby bol vôbec schopný posúdiť, či je podmienka podľa § 4 ods. 1 písm. e/ zákona o znalcoch splnená, previesť výklad právne neurčitého pojmu „potrebné znalosti a skúsenosti“ a v rámci tohto výkladu vymedziť aké znalosti (napr. stupeň a zameranie dosiahnutého vzdelania) a skúsenosti považuje za naplnenie predmetnej podmienky pre zápis do zoznamu znalcov.

II.

6. Včas podanou kasačnou sťažnosťou sa žalobca (ďalej aj len „sťažovateľ“) domáhal, aby kasačný súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/186/2016-35 zo dňa 14.11.2017 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP.

7. Žalobca predovšetkým v kasačnej sťažnosti namietal, že krajský súd nesprávne vyložil § 5 ods. 1 písm. c/ zákona o znalcoch tým, že podľa jeho názoru v zmysle tohto ustanovenia pre odbor Elektrotechnika môže byť do zoznamu znalcov zapísaná len osoba, ktorá získala vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v odbore Elektrotechnika. Nesúhlasil s názorom, že pojem „vzdelanie v odbore“ je neurčitým právnym pojmom. Uviedol, že neurčité právne pojmy zahŕňajú také javy alebo skutočnosti, ktoré nie je možné presne definovať. Ide o slová a sústavy, ktorých obsah a rozsah nie je z ich znenia presne definovateľný. Neurčité právne pojmy pozná aj správny poriadok (verejný záujem, verejný poriadok, vážna ujma, dobrá viera). Naproti nim pojem „vzdelanie v odbore“ je možné presne definovať ako vzdelanie, ktoré osoba musí získať, aby nadobudla odbornú spôsobilosť vykonávať činnosti v predmetnom odbore. Je preto názoru, že z tohto dôvodu nemôže byť pojem „vzdelanie v odbore“ neurčitým právnym pojmom a orgány verejnej správy nie sú oprávnené určovať obsah tohto

pojmu.

8. Žalobca je názoru, že vzdelanie v odbore Elektrotechnika možno získať aj úspešným absolvovaním stredoškolského štúdia v tomto odbore. Skutočnosť, že za znalca môže byť zapísaná aj osoba s dosiahnutým stredoškolským vzdelaním, vyplýva aj zo znenia vyhlášky, ktorá ustanovuje, že k žiadosti o zápis do zoznamu sa pripoja osvedčené kópie dokladov o dosiahnutom vzdelaní, najmä vysokoškolského diplomu, maturitného vysvedčenia alebo iných dokladov.

9. K argumentácii krajského súdu českou literatúrou a rozhodnutiami Nejvyššího správního soudu ČR sťažovateľ uviedol, že vychádzajú z odlišnej právnej úpravy, a teda nie sú použiteľné na slovenskú právnu úpravu. Je názoru, že česká právna úprava na rozdiel od zákona o znalcoch nepozná podmienku zloženia odbornej skúšky, neupravuje výslovnú podmienku vykonávania odbornej praxe ani podmienku absolvovania osobitného špecializovaného vzdelávania. Uviedol, že len všeobecne vymedzuje požiadavku potrebných znalostí a skúseností. Z tohto dôvodu má za to, že česká právna veda i česká judikatúra priznáva oprávnenie správny orgán formulovať obsah pojmov potrebných znalostí a skúseností.

10. Sťažovateľ ďalej uviedol, že krajský súd nesprávne vec posúdil aj v tom, že od povinnosti úspešného obnovovania osobitného špecializovaného vzdelania poskytovaného znaleckým ústavom na základe poverenia ministerstva odvodzuje záver, že podmienka získania vzdelania v odbore je splnená až úspešným absolvovaním vysokoškolského štúdia druhého stupňa. Poukázal na to, že takéto vzájomné prepojenie získaného vzdelania a potreby absolvovania špecializovaného vzdelania z § 5 a ani iných ustanovení zákona o znalcoch nevyplýva a dodal, že podľa dôvodovej správy k návrhu zákona o znalcoch návrh zákona zavádza odbornú skúšku ako podmienku zápisu do zoznamu, ktorá by mala garantovať odbornosť uchádzačov o výkon činnosti. Po splnení všetkých podmienok pre zápis vznikne právny nárok na zapísanie do zoznamu. Preukazovanie získaného vzdelania sa bude uskutočňovať predložením diplomu o vzdelaní vydaného vysokou školou alebo iného dokladu o skončení príslušnej školy (napr. maturitné vysvedčenie). Z uvedeného vyplýva, že garanciou odbornej spôsobilosti je zloženie odbornej skúšky. Sťažovateľ odbornú skúšku v zmysle § 5 ods. 1 písm. f/ zákona o znalcoch zložil a rovnako tak napriek stredoškolskému vzdelaniu úspešne absolvoval špecializované vzdelávanie v odbore Elektrotechnika v rozsahu štyroch semestrov, pričom osvedčenie o úspešnom absolvovaní špecializovaného štúdia pripojil k žiadosti o zápis do zoznamu znalcov.

11. Vzdelaním v odbore sa preukazuje nadobudnutie spôsobilosti na vykonávanie činnosti v predmetnom odbore, pričom musí byť preukázané vzdelanie minimálne v rozsahu, ktoré žiadateľ v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov oprávňuje vykonávať dané činnosti (napr. Elektrotechnika - stredoškolské vzdelanie, Psychológia - vysokoškolské druhého stupňa). Zložením odbornej skúšky sa preukazuje odborná spôsobilosť vykonávať znaleckú činnosť a preukazujú sa potrebné znalosti na výkon znaleckej činnosti v príslušnom odbore. Úspešným skončením špecializovaného štúdia sa preukazuje splnenie osobitných požiadaviek na výkon znaleckej činnosti.

12. V závere kasačnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že výkon znaleckej činnosti v odbore, v ktorom žiadal o zápis do zoznamu znalcov, spočíva v získaní informácií a údajov z elektronických zariadení (harddiskov), napr. pre účely trestného konania, nespočíva v hodnotení činností iných osôb. Jedná sa o činnosť vykonávanú za pomoci výpočtovej techniky a softvéru.

III.

13. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril podaním doručeným krajskému súdu dňa 02.05.2018, v ktorom žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

14. Uviedol, že považuje rozsudok krajského súdu za zákonný a výhrady sťažovateľa vo veci nesprávneho právneho posúdenia veci vníma ako účelové. Čo sa týka spochybnenia názoru krajského súdu vo veci výkladu neurčitých právnych pojmov uviedol, že sťažovateľ vychádza z nesprávneho

predpokladu, podľa ktorého sú neurčitými pojmami výlučne slová a súslavia ako napríklad verejný záujem, verejný poriadok, vážna ujma či dobrá viera. Podľa názoru sťažovateľa takýmto slovným spojením nie je „vzdelanie v odbore“, keďže to možno presne definovať ako vzdelanie, ktoré osoba musí získať, aby nadobudla odbornú spôsobilosť vykonávať činnosti v predmetnom odbore.

15. Takéto chápanie predmetnej problematiky je podľa žalovaného príliš zúžené, a preto nesprávne. Neurčité právne pojmy nie je prípustné spájať výlučne s abstraktnými termínmi. V tejto súvislosti poukázal na citáciu z odbornej literatúry (Mates): „Ako v podstate všetko v práve, tak i neurčité právne pojmy netvoria celkom homogénny celok. Popri klasických prípadoch obsiahnutých v súslaviach, akými sú verejný záujem, náležitá obozretnosť či okolnosti hodné osobitného zreteľa, je tu pestrá skupina pojmov, ktoré pochádzajú z najrôznejších oblastí a aktivít, ako je údolná niva, viditeľné miesto či lesná výroba, ktoré boli za neurčité prehlásené súdmi väčšinou s odkazom, že neexistujú ich legálne definície.“ Zároveň doplnil, že existencia alebo neexistencia legálnej definície nemusí byť určujúca, v súvislosti s čím Mates uvádza: „Podľa prevažujúcej doktríny, ktorú plne rešpektuje i judikatúra, je navyše potrebné neurčitosť posudzovať nie všeobecne, ale v každom jednotlivom prípade zvlášť. Akokoľvek sa možno opierať o všeobecné chápanie pojmu či pomáhať si tým, ako je prezentovaný na iných predpisov, je nutné vykonať vždy autonómny výklad.“ Žalovaný aj s ohľadom na uvedené zastáva názor, že je nie len jeho oprávnením, ale aj povinnosťou uskutočňovať výklad zákona spôsobom, ktorým je chránený verejný záujem.

16. Poukázal na fakt, že sústava študijných odborov a sústava znaleckých odborov sa stopercentne neprekrývajú a aj obsahové vymedzenia identicky označených odborov sa môžu líšiť. Žalovaný považoval a i naďalej považuje pertraktované slovné spojenie za neurčité a jeho interpretáciu uskutočnil najmä s ohľadom na význam daného predpokladu na zápis do zoznamu znalcov, ale aj význam vedenia zoznamu ako takého. Samotný jazykový výklad by tu nebol postačujúci, keďže jadro pojmu neposkytuje jednoznačné riešenie. Uviedol, že ak by sa aj kasačný súd nestotožnil s týmto čiastkovým záverom, aj v takom prípade by bol výsledok rovnaký, keďže by sa uplatnila teleologická redukcia. Poukázal, že pokiaľ by aj získanie stredoškolského vzdelania jazykovo spadalo pod „získanie vzdelania v odbore, ktorý je predmetom žiadosti o zápis“, takéto vzdelanie by nemohlo byť na účel žiadosti o zápis akceptovateľné, pričom odkázal na dôvody už uvedené v rozsudku krajského súdu a v rozhodnutiach žalovaného, ktoré v skratke uviedol tak, že úspešné absolvovanie vysokoškolského vzdelania druhého stupňa v príslušnom odbore je bežnou požiadavkou na výkon regulovaných povolání, takisto ide o štandardnú požiadavku v neregulovaných oblastiach. Ak by bol používaný výklad, podľa ktorého možno do zoznamu zapísať ako znalca osobu, ktorá dosiahla len stredoškolské vzdelanie, hoci v danom odbore je v podmienkach Slovenskej republiky možné získať i vysokoškolské vzdelanie, svedčilo by to viac o benevolentnom prístupe žalovaného, než o snahe zabezpečiť výkon znaleckej činnosti, čo patrí medzi povinnosti ministerstva vyplývajúce zo znenia § 13 ods. 6 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov. Vyžadovanie získania vysokoškolského vzdelania druhého stupňa pre zápis do zoznamu znalcov, do odboru Elektrotechnika, je teda úplne legitímnou požiadavkou.

17. Na podporu svojich tvrdení poukázal na § 19 písm. a/ zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „živnostenský zákon“), podľa ktorého je podmienkou prevádzkovania remeselnej živnosti odborná spôsobilosť získaná vyučením v odbore, pričom podľa prílohy č. 1 k živnostenskému zákonu patria do skupiny „113 - Stavebníctvo“ činnosti ako murárstvo, tesárstvo, pokrývačstvo, klampiarstvo, izolatérsťvo, strechárstvo, vodoinštalatérsťvo a kúrenárstvo, inštalácia a opravy chladiarenských zariadení, podlahárstvo, montáž, rekonštrukcia a údržba vyhradených technických zariadení a kachliarstvo. Ak by osoba majúca iba takéto oprávnenie požiadala o zapísanie do odboru Stavebníctvo, žalovaný by žiadosť zamietol, keďže úroveň vzdelania a ani nadväzujúca prax, by nevytvárali dostatočný predpoklad pre riadny výkon znaleckej činnosti. To platí bez ohľadu na to, či by došlo k preukázaniu splnenia ostatných predpokladov, keďže na zamietnutie žiadosti stačí nespĺnenie čo i len jedného z nich.

18. Čo sa týka sťažovateľovej argumentácie k § 2 ods. 1 písm. a/ vyhlášky, žalovaný uviedol, že táto je

vytrhnutá z kontextu, predovšetkým neberie do úvahy ustanovenia týkajúce sa špecializovaného vzdelávania a skutočnosť, že možnosti vzdelávania sa značne líšia. Obsahové vymedzenia znaleckých odborov sú v niektorých prípadoch pokryté vysokoškolským študijným odborom. V iných prípadoch možno predmetné zameranie študovať nanajvýš na strednej škole, v niektorých prípadoch neprichádza do úvahy ani len úspešné absolvovanie stredoškolského vzdelania. Žalovaný je preto názoru, že výklad sťažovateľa je nesprávny. Ak by bol akceptovaný názor sťažovateľa, získanie vzdelania v odbore by bolo fakticky len formálnou podmienkou. V takom prípade by sa mohlo upustiť aj od ostatných podmienok a ponechať výlučne úspešné absolvovanie odbornej skúšky, čo ale nebolo úmyslom zákonodarcu. Žalovaný taktiež nesúhlasí s názorom sťažovateľa, že jeho znalecká činnosť by nespočívala aj v hodnotení činnosti iných osôb. V komplikovanejších prípadoch je bežné, že v konaní je predložených viacero znaleckých posudkov, pričom úlohou znalca môže byť aj vyjadrenie sa k záverom iného znalca.

19. Na podporu svojej argumentáciu taktiež poukázal na zákon č. 65/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 65/2018 Z. z.“), ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.07.2018. Uviedol, že týmto právnym predpisom došlo k určitému spresneniu formulácie požadovaného vzdelania, keď podľa § 5 ods. 1 písm. c/ ministerstvo zapíše do zoznamu do 60 dní od doručenia písomnej žiadosti o zápis fyzickú osobu, ktorá získala vzdelanie v odbore; v prípade znalcov vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore zameranom na odbor alebo odvetvie, ktoré je predmetom písomnej žiadosti o zápis, inak najvyššie vzdelanie, ktoré je možné získať v danom odbore. V § 5 ods. 1 písm. e/ sa zavádza spojenie „po získaní vzdelania v odbore vykonáva prax v odbore“. Takéto legislatívne riešenia boli prijaté práve s cieľom odstránenia aplikačných nejasností, aj keď ani takto nie je vo vzťahu ku každému znaleckému odboru presne priradené vzdelanie, ktoré je potrebné získať a ide len o rámcovú úpravu.

IV.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti (§ 440 SSP), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

21. Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

22. Podľa § 454 SSP, na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

23. Kasačný súd po preskúmaní rozsudku Krajského súdu v Bratislave a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení rozsudku krajského súdu. Závery krajského súdu spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku.

24. Podľa § 5 ods. 1 zákona o znalcoch v znení účinnom do 30.06.2018, ministerstvo zapíše do zoznamu do 60 dní od doručenia písomnej žiadosti o zápis fyzickú osobu, ktorá

a/ je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu,

b/ je bezúhonná,

c/ získala vzdelanie v odbore, ktorý je predmetom písomnej žiadosti o zápis,

d/ skončila osobitné vzdelávanie o spôsobe výkonu činnosti podľa tohto zákona,
e/ vykonáva prax v odbore, ktorý je predmetom činnosti, v trvaní najmenej päť rokov a v prípade znalcov najmenej sedem rokov,
f/ zložila skúšku z odboru alebo odvetvia, ktoré je predmetom žiadosti o zápis a ktorou preukazuje svoju odbornú spôsobilosť,
g/ úspešne skončila špecializované vzdelávanie, ak ide o zapísanie do zoznamu pre odbor alebo odvetvie, v ktorom je takéto vzdelávanie ustanovené vykonávacím predpisom (§ 33 ods. 1 písm. b/),
h/ má materiálne vybavenie postačujúce na výkon činnosti v odbore alebo odvetví, ktoré je predmetom písomnej žiadosti o zápis,
i/ nebola v posledných troch rokoch právoplatne vyčiarknutá zo zoznamu podľa § 26 ods. 3 písm. c/ alebo jej neplynú zákaz výkonu činnosti podľa § 26 ods. 3 písm. b/,
j/ zložila sľub.

25. Podľa § 5 ods. 6 zákona o znalcoch ministerstvo zamietne žiadosť o zápis ak fyzická osoba nespĺňa predpoklady na zápis podľa odseku 1.

26. Podľa § 33 písm. b/ zákona o znalcoch všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo, ustanoví podrobnosti o rozsahu sústavného vzdelávania, o rozsahu, spôsobe a obsahu odborného minima, špecializovaného vzdelávania, o rozsahu, forme a termíne a výkonu odbornej skúšky a overenia odbornej spôsobilosti, podrobnosti o ďalších podmienkach potrebných na zápis, podrobnosti o spôsobe preukazovania splnenia podmienok na zápis do zoznamu, podrobnosti o podmienkach zápisu do zoznamu pre vybrané odbory alebo odvetvia, o ďalších údajoch zapisovaných do zoznamu.

27. Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ vyhlášky k písomnej žiadosti o zápis do zoznamu sa pripoja osvedčené kópie dokladov o dosiahnutom vzdelaní, najmä vysokoškolského diplomu, maturitného vysvedčenia alebo iných dokladov.

28. Podľa § 2 ods. 1 písm. f/ vyhlášky fyzická osoba k písomnej žiadosti o zápis do zoznamu znalcov, pripojí doklad o dĺžke odbornej praxe žiadateľa, ktorý možno v osobitných prípadoch nahradiť čestným vyhlásením; osobitným prípadom je najmä zánik podnikateľa alebo inej organizácie, v ktorej žiadateľ vykonával odbornú prax, v osobitných prípadoch je odbornou praxou i vykonávanie znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti.

29. Podľa § 2 ods. 1 písm. e/ vyhlášky k písomnej žiadosti o zápis do zoznamu fyzická osoba pripojí osvedčenú kópiu dokladu o úspešnom absolvovaní špecializovaného štúdia v odboroch uvedených v prílohe č. 1.

30. Podľa § 10 ods. 1 vyhlášky špecializované vzdelávanie sa vyžaduje u uchádzačov o odbory uvedené v prílohe č. 1, ktorým je podľa bodu 3 uvedenej prílohy odbor Elektrotechnika.

31. Kasačný súd mal z obsahu administratívneho spisu za preukázané, že žalobca doručil ministerstvu dňa 16.01.2016 žiadosť o zápis do zoznamu znalcov v odbore Elektrotechnika, odvetvie Riadiaca technika, Výpočtová technika. Rozhodnutím ministerstva zo dňa 15.02.2016 bolo na základe § 29 ods. 1 správneho poriadku konanie prerušené z dôvodu nepreukázania splnenia predpokladu na zápis do zoznamu podľa § 33 písm. b/ zákona o znalcoch v spojení s § 2 ods. 1 písm. b/ vyhlášky. Ministerstvo požiadalo listom zo dňa 15.02.2016 Trenčiansku univerzitu Alexandra Dubčeka v Trenčíne (ďalej aj len „univerzita“) o vyjadrenie, či vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa získané v študijnom odbore Konštrukcia a výroba špeciálnej techniky obsahovo súvisí s odborom Elektrotechnika, resp. s odvetvím Riadiaca technika, Výpočtová technika, pričom táto vo svojej odpovedi zo dňa 01.03.2016 uviedla, že predmetné vzdelanie s uvedeným odborom, resp. odvetvím obsahovo nesúvisí. Žalobca sa k uvedenej odpovedi od univerzity vyjadril podaním doručeným dňa 11.04.2016, pričom uviedol, že z predloženého dokladu o vykonaných skúškach a zápočtoch vyplýva, že absolvoval viacero predmetov, medzi ktoré patrila napr. Chémia, Elektrotechnika, Podnikový manažment a ekonomika, Strojárska metrológia, Textilné a odevné technológie, Výroba zbraní a Výroba munície, ktoré obsahovo súvisia s rovnako alebo

podobne označenými znaleckými odbormi a odvetviami. Prvostupňový správny orgán poukázal na skutočnosť, že to, že študijný odbor zahŕňa aj predmety ako Informatika alebo Elektrotechnika, neznamená, že sa jedná o vzdelanie získané v odbore Elektrotechnika, pričom uvedený záver potvrdila aj univerzita vo svojom vyjadrení. Doklad o vykonaných skúškach a zápočtoch nasvedčuje tomu, že vzdelanie získané v predmetnom študijnom odbore predstavuje vzdelanie spôsobilé preukázať získanie vzdelania v odbore Strojárstvo, prípadne v odbore Strelné zbrane a výbušniny. Správny orgán poukázal na skutočnosť, že keďže účastník konania nezískal vzdelanie v odbore Elektrotechnika, nebol z jeho strany splnený ani základný predpoklad na to, aby mohol získať prax v odbore, relevantnú z hľadiska posúdenia žiadosti o zápis do zoznamu znalcov. Na základe zisteného skutkového stavu prvostupňový správny orgán zamietol žiadosť žalobcu o zápis do zoznamu znalcov v odbore Elektrotechnika, odvetvie Riadiaca technika, Výpočtová technika, z dôvodu nepreukázania splnenia zákonných predpokladov na zápis.

32. K námietke sťažovateľa, že si krajský súd nesprávne vyložil § 5 ods. 1 písm. c/ zákona o znalcoch, teda že je potrebné vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, kasačný súd uvádza, že sa stotožňuje s názorom krajského súdu ako aj žalovaného, pričom poukazuje na to, že citované ustanovenie vymedzuje taxatívny výpočet podmienok, ktoré je potrebné splniť kumulatívne a dodáva, že aj napriek tomu, že citované ustanovenie neustanovuje explicitne získanie vysokoškolského vzdelania druhého stupňa, je potrebné vziať do úvahy skutočnosť, že v zmysle § 5 ods. 1 písm. g/ zákona o znalcoch v spojení s § 2 ods. 1 písm. e/ vyhlášky je s odborom Elektrotechnika spojená povinnosť úspešne absolvovať špecializované vzdelávanie poskytované znaleckým ústavom na základe poverenia ministerstva, a teda na vykonávanie znaleckej činnosti v danom odbore je potrebné dosiahnuť vyšší stupeň vzdelania, než je vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa tak, ako to uvádza aj zákonodarca v dôvodovej správe k vyhláške: „Špecializované vzdelávanie je zamerané na konkrétne odbory a odvetvia a vyžaduje sa tam, kde základné vzdelanie, predovšetkým vysokoškolské, nie je dostatočné na výkon znaleckej činnosti v danom odbore“. Kasačný súd sa teda nestotožnil s námietkou sťažovateľa, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď podmienil získanie špecializovaného vzdelania poskytovaného znaleckým ústavom na základe poverenia ministerstva, získaním vysokoškolského vzdelania druhého stupňa.

33. Takisto aj výklad dôvodovej správy k zákonu o znalcoch sťažovateľom, považuje kasačný súd za nesprávny a neprípustný, pričom zdôrazňuje, že za absolvovanie odbornej skúšky v zmysle § 5 ods. 1 písm. f/ zákona o znalcoch ako podmienky zápisu do zoznamu znalcov, nemožno považovať maturitnú skúšku v odbore Elektrotechnika, ako ani jednotlivé semestrálne skúšky absolvované v rámci štúdia iného vysokoškolského odboru, práve s poukazom na § 5 ods. 1 písm. g/ zákona o znalcoch v spojení s § 2 ods. 1 písm. e/ vyhlášky, kde zákonodarca explicitne vyjadril, že v znaleckom odbore Elektrotechnika je potrebné mať absolvované špecializované vzdelávanie, ktoré je podmienené získaním vysokoškolského vzdelania druhého stupňa v tomto odbore. Kasačný súd v súvislosti s uvedeným súhlasí s názorom žalovaného vyjadreným v druhostupňovom rozhodnutí, že akceptovanie, resp. uznanie stredoškolského vzdelania ukončeného maturitnou skúškou za špecializované vzdelanie v znaleckom odbore, by viedlo k nezodpovednej defraudácii znalcov, ktorých úlohou je poskytovať znaleckú činnosť na vysokej odbornej úrovni, tak pre subjekty súkromnoprávných vzťahov, ako aj verejnoprávných, nevynímajúc orgány verejnej moci, dosiahnutej výhradne pri súbehu najvyššieho možného vzdelania v danom odbore a kvalitnej odbornej praxe. Podľa kasačného súdu je nesporné, že tu existuje verejný záujem na udržaní a ochrane vysokej kvality znaleckej činnosti. V prípade uznania právnej argumentácie sťažovateľa by došlo k popretiu tohto verejného záujmu.

34. Čo sa týka námietky sťažovateľa k výkladu neurčitého právneho pojmu „vzdelanie v odbore“, že nejde o právne neurčitý pojem, kasačný súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžf/47/2012 zo dňa 09.04.2013, v ktorom vyjadril názor, že ak absentuje legálna definícia, resp. vymedzenie predmetného pojmu v právnom predpise, má status (povahu) právne neurčitého pojmu. „Inštitút tzn. neurčitých pojmov sa v správnom práve vzťahuje na situácie, kedy norma správneho práva používa výraz, ktorý bližšie obsahovo nevymedzuje a ktorý nie je bližšie obsahovo vymedzený ani inými právnymi normami. Preto pri aplikácii právne neurčitého pojmu platí zásada, že je v kompetencii správneho orgánu v procese aplikácie, aby vymedzil jeho obsah v rámci tzv. správneho uváženia.“ S

ohľadom na uvedené, kasačný súd dodáva, že aby mohlo ísť o právne určitý pojem, musela by byť splnená podmienka legálnej definície tohto pojmu, ktorá by bola dostatočne vymedzená a aplikovateľná na každý prípad bez potreby použitia správneho uváženia.

35. V nadväznosti na uvedené kasačný súd uvádza, že v kontexte zákona o znalcoch žalovanému ako jedinému správneho orgánu prislúcha skúmať a vyhodnocovať splnenie podmienok na zápis do zoznamu znalcov vo všetkých evidovaných znaleckých odboroch. To znamená, že mu prislúcha nielen oprávnenie ale aj povinnosť individuálne posúdiť dosiahnuté vzdelanie každého žiadateľa o zápis v súvislosti s požadovaným vzdelaním na príslušný znalecký odbor. Práve toto posúdenie vníma kasačný súd ako realizáciu správneho uváženia pri výklade neurčitého právneho pojmu „vzdelanie v odbore“, ktorú správny orgán uplatnil v nadväznosti na odkazujúcu právnu normu vyjadrenú v § 33 písm. b/ zákona o znalcoch a v medziach podmienok vymedzených vo vyhláske. Kasačný súd po logickej úvahe v zhode s českou judikatúrou Nejvyššího správního soudu (č. j. 2 Afs 64/2009 zo dňa 27.01.2010, 9 Afs 31/2011 zo dňa 14.09.2011 a 9 Afs 79/2008 zo dňa 23.04.2009) uvádza, že právne neurčitý pojem je potrebné vnímať v kontexte predmetného zákona ako aj s ohľadom na jeho sledovaný cieľ. Je nesporné, že neurčitému pojmu obsiahnutému v právnom predpise je potrebné pripisovať taký význam, ktorý najviac zodpovedá oblasti, ktorú predmetný právny predpis upravuje. Pri výklade právne neurčitého pojmu a jeho následnej aplikácii je taktiež nutné posudzovať konkrétne okolnosti daného prípadu.

36. S ohľadom na uvedené je kasačný súd názoru, že žalovaný postupoval správne, keď v danom prípade skúmal, aké najvyššie vzdelanie je možné v podmienkach Slovenskej republiky dosiahnuť v danom znaleckom odbore, o čom svedčí aj výsledok jeho skúmania. Kasačný súd v tejto súvislosti uvádza, že v prípade, ak by správny orgán jednotlivo neskúmal, či konkrétny žiadateľ spĺňa zákonom predpokladané vzdelanie na čo najvyššej odbornej úrovni, viedol by takýto prístup k znižovaniu kvality zoznamu znalcov, kedy by znaleckú činnosť v tom istom odbore vykonávali znalci s dosiahnutým vzdelaním na rôznej odbornej úrovni, ako aj s odlišnou absolvovanou praxou. Takýto prístup by nepochybne popieral účel samotnej znaleckej činnosti, ako aj verejný záujem na jej ochrane.

37. K námietke sťažovateľa, že krajský súd ako aj žalovaný nesprávne argumentovali českou judikatúrou, ktorá podľa názoru sťažovateľa vychádza z odlišnej právnej úpravy splnenia podmienok pre zápis do zoznamu znalcov, kasačný súd uvádza, že uvedené rozhodnutia Nejvyššího správního soudu ČR sa zaoberali už judikovaným výkladom právne neurčitých pojmov v právnych predpisoch, pričom predmetom konaní nebola oblasť znaleckej činnosti. Žalovaný ako aj krajský súd sa stotožnili s výkladom tam uvedeným, nakoľko vychádza z rovnakého princípu, aký sa uplatňuje v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky. Zároveň dodáva, že krajský súd ani žalovaný nepoukazovali na právnu úpravu posudzovania splnenia podmienok pre výkon znaleckej činnosti v Českej republike. Z uvedeného dôvodu kasačný súd námietku sťažovateľa považoval za nedôvodnú.

38. K námietke sťažovateľa, že z § 5 ods. 1 zákona o znalcoch ako ani iného právneho predpisu nevyplýva podmienka získania vysokoškolského vzdelania druhého stupňa, kasačný súd uvádza, že jednotlivé ustanovenia právneho predpisu nemožno vnímať izolovane, nenadväzujúc na súvisiace ustanovenia, najmä ak zákonodarca použije právne neurčitý pojem, na ktorého špecifikáciu poverí iný orgán verejnej moci odkazujúcou právnu normou. Ustanovenie § 5 ods. 1 zákona o znalcoch v znení účinnom v čase rozhodovania správneho orgánu ako aj krajského súdu taxatívne vymedzoval základné podmienky pre splnenie podmienok na zápis do zoznamu znalcov, pričom v písm. c/ obsahovalo právne neurčitý pojem, ktorý žalovaný správne aplikoval v nadväznosti na § 33 písm. b/ zákona o znalcoch v spojení s § 2 ods. 1 písm. e/ vyhlásky a § 10 ods. 1 vyhlásky.

39. K argumentácii žalovaného, že novelizáciou zákona o znalcoch zákonom č. 65/2018 Z. z. došlo k spresneniu formulácie požadovaného vzdelania, ako aj časového vymedzenia absolvovania požadovanej praxe, kasačný súd uvádza, že aj napriek nepochybne logickému zámeru zákonodarcu odstrániť aplikačné problémy pri posudzovaní dosiahnutého vzdelania a praxe, pri vyhodnocovaní splnenia taxatívne vymedzených podmienok pre zápis do zoznamu je v zmysle § 454 SSP na rozhodnutie

kasačného súdu rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu, pričom uvedená novela zákona o znalcoch nadobudla účinnosť dňa 01.07.2018. Táto novela však nepochybne podporuje vyššie uvedené názory a východiská žalovaného a krajského súdu, s ktorými sa kasačný súd stotožnil.

40. S poukazom na uvedené dospel senát kasačného súdu k záveru, že krajský súd sa dostatočným spôsobom vysporiadal s námietkami žalobcu uvedenými v žalobe, vec správne právne posúdil, a preto kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

41. O náhrade trov kasačného konania kasačný súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 SSP. Žalobca v kasačnom konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov kasačného konania v danom prípade neprislúcha.

42. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.